

Trepartsöverenskommelse mellan Sveriges Redareförening, Sveriges Hamnar och Sjöfartsverket om elanslutning till land av fartyg

För drygt tio år sedan träffades en trepartsöverenskommelse mellan ovanstående organisationer vilket lett till att Sverige intar en världsledande position inom området åtgärder mot luftföroreningar från fartyg. Vi önskar nu gå vidare.

Cirka 90 % av Sveriges import och export transporteras på fartyg. Turism via färjor och kryssningsfartyg är en snabbt växande industri som på ett påtagligt sätt bidrar till Sveriges turistintäkter. Sjöfarten har flera uppenbara miljöfördelar jämfört med transporter på land, som t.ex. låga kostnader för infrastrukturen och en hög energieffektivitet. En ökad andel sjötransporter är därför också en fördel för miljön.

Beslut har redan tagits internationellt om att begränsa svavelhalten i fartygsbränslen och att minska utsläppen av NOx. Men utsläppen till luft kan även begränsas genom att fartygen ansluts till landström när de ligger vid kaj. För hamnar med t.ex. omfattande reguljärtrafik kan detta ha stor betydelse för den lokala miljön. I normalfallet genererar fartygen själva sin elektricitet med hjälp av dieselmotorer. Viss omfattning med användning av el från land förekommer redan idag men detta kan utvecklas ytterligare. Denna trepartsöverenskommelse är ett uttryck för att parterna tillsammans vill stimulera till ökad användning av el från land.

Sverige var genom Sjöfartsverket initiativtagare till att försöka skapa en teknisk standard för landanslutning. Inom IMO (International Maritime Organisation) och ISO (International Standardisation Organisation) arbetar man nu för att finna en acceptabel lösning och arbetet förväntas bli slutfört under 2009. Men avsaknaden av standard är i sig är inte avgörande för investeringsbeslutet, vilket de svenska rederier och hamnar som använder tekniken redan idag visat. Men det är i högsta grad en kostnadsfråga.

EU-kommissionen rekommenderar medlemsstaterna att främja landström för fartyg (2006/339/EG) genom att överväga undantag från energibesättning (KOM(2005)446). Även i kommissionens "Maritima strategi fram till 2018" samt i "Östersjöstrategin" återfinns målet att främja skattebefrielse för landström.

Landström passar bäst för fartyg i linjetrafik som frekvent anlöper hamnen, har en tillräcklig liggetid i hamn och har fasta kajlägen, vilket leder till regionala men framförallt lokala miljöförbättringar och mindre hälsopåverkan. Samtidigt pågår ett intensivt arbete för att även hitta lösningar för den internationella kryssningstrafiken.

Sjöfartsverket, Sveriges Hamnar och Sveriges Redareföreningen är föregångare i detta arbete och har nu kommit överens om att intensifiera arbetet med ett andra steg för att främja en ökad landanslutning. För att få en ökad genomslagskraft i denna fråga är det samtidigt av stor vikt att man från statsmakternas sida kan skattebefria landanslutningen till fartyg. När det sedan kommer till de kommersiella villkoren för landanslutningar av el ska dessa regleras i uppgörelse mellan berörda parter.

Göteborg den 27 april 2009

Sveriges Redareförening
Håkan Friberg

Sveriges Hamnar
Peter Jeppsson

Sjöfartsverket
Jan-Olof Selén